

Nr 22.

Av herr **Bondeson m. fl.**, om ytterligare åtgärder för bekämpande av mul- och klövsjukan m. m.

Den mul- och klövsjukeepidemi, som utbröt på sensommaren 1938 och som alltjämt härjar i vårt land, har medfört utomordentliga förluster såväl för de enskilda djurägarna som för staten. Ehuru det ännu icke är möjligt att ens tillnärmelsevis kunna beräkna de totalt uppkomna förlusterna, torde det dock vara antagligt, att dessa för närvarande närma sig 15 miljoner kronor, om hänsyn tages jämväl till de förluster, som, vare sig djuren nedslaktats eller isoleringsförfarande tillämpats, i form av minskad mjölkproduktion och decimerad besättning uppstått och i vissa fall fortfarande uppstå för djurägarna. Härtill kommer den förlust, som för landet föranledes därav att för avelsarbetet värdefulla och för produktionen goda besättningar förintats eller försvagats. Någon som helst tvekan torde icke kunna råda därom, att ett bekämpande av sjukdomen är en landsangelägenhet, av särskild betydelse på grund av behovet att under nuvarande utrikespolitiska förhållanden inom landet upprätthålla så goda och så stora besättningar som möjligt.

Det skulle här föra för långt att redogöra för de olika åtgärder, som vidtagits — eller underlåtits — för att förhindra smittans inträngande i landet och dess spridande från den ena landsändan till den andra. Påpekas må allenast, att länsstyrelserna och medicinalstyrelsen, som härutinnan i vissa avseenden dela beslutanderätten, förordat olika åtgärder i ungefärligen likartade fall.

Erinras må ock därom, att djurägarna i stor utsträckning icke synas hava vidtagit på dem ankommande åtgärder för att säkerställa sig mot de ekonomiska konsekvenserna, därest sjukdomen skulle träffa deras besättningar. Det är sålunda bekant, att trots de ringa premierna ett mycket stort antal djurägare inom områden, där sjukdomen härjar och där den kan förväntas komma att härja, icke tecknat försäkringar mot de förluster, som kunna följa med sjukdomen.

Utan att för närvarande behöva ingå på någon mera utförlig redogörelse för läget och vad åtgjorts torde det vara för envar klart, att den nuvarande lagstiftningen i ämnet icke är tillfredsställande och att en allmän översyn får anses ofrånkomlig. Det är här icke möjligt att ens i korthet antyda de riktlinjer, efter vilka en sådan revision synes böra ske. Påpekas må dock, att det måste anses i hög grad önskvärt, att samhället för framtiden i mera omfattande utsträckning inriktar sina åtgärder på att söka hindra sjukdomens inträngande i landet och dess spridande från en landsända till en annan. Nedslaktningsmetodens tillämpning i epizootiens första skede är ej att för-

akta, men denna såväl som isoleringsförfarandets effektivitet synes efter det sätt, varpå de praktiseras, åtminstone kunna ifrågasättas inför de resultat, som vi hittills uppnått. Även desinfektionsåtgärdernas ändamålsenlighet synes kunna sättas i fråga. Vidare må framhållas som i hög grad önskvärt, att djurägarna på något sätt föranledas att i tid teckna och vidmakthålla erforderliga försäkringar.

Vad möjligheterna att hejda sjukdomen beträffar framstår behovet av ett vetenskapligt forskningsinstitut med uppgift att finna och framställa lämpliga medicinska och andra hjälpmedel för att hejda sjukdomens inträngande i och spridande i landet. Den utveckling framställningen av verksamt vaccin under senare tid tagit i Tyskland och Danmark gör det angeläget att här icke blott följa denna utveckling utan också och framför allt att sådana anordningar åstadkommas, att medlet göres tillgängligt för framtida svenskt bruk.

Fastän staten nu i viss mån bidrager till lättandet av den börda, som pålägges djurägaren, synes det dock rättvist, att staten helt ersätter den desinfektion m. m., som föreskrives evad det gäller vid nedslaktningen eller vid isoleringen. Den nuvarande statsunderstödda försäkringen medger icke högre ersättning för desinfektion än tre fjärdedelar av kostnaden.

En grundlig undersökning av hela frågan synes sålunda välmotiverad. Å andra sidan torde förhållandena vara sådana, att skyndsamhet är av nöden. Därest denna motion kunde behandlas av vederbörande utskott utan tidsutdräkt, skulle vår hemställan om skrivelse till Konungen med anhållan om utredning i ämnet möjligen kunna leda till att utredningsarbetet påbörjades och slutfördes inom så kort tid, att redan detta år kunde föreläggas riksdagen förslag.

Med stöd av vad sålunda anförts anhålles,

att riksdagen i skrivelse till Konungen ville hemställa om skyndsamt utredning och förslag om åtgärder i syfte att befördra arbetet för att förhindra spridandet av mul- och klövsjukan och för att lindra följderna av sjukdomen ävensom för att säkerställa djurägarna mot förluster, som direkt eller indirekt föranledas av sjukdomen, bl. a. så att kostnaderna för sådan desinfektion, som åvilar djurägare i samband med sjukdomen, gäldas av statsmedel till den del, som de icke kunna täckas genom statsunderstödd försäkring.

Stockholm den 17 januari 1939.

Lennart Bondeson.
C. Fr. Carlström.

J. B. Johansson.
Ivar Ekströmer.

Carl Bengtsson.
K. E. Johanson.